

KESKI-SUOMEN TYÖMARKKINAKATSAUS, Helmikuu 2025

Keski-Suomen ELY-keskus, 25.3.2025

Suomessa ollaan nyt tilanteessa, jossa odotetaan, onko taloudessa lopultakin näkyvissä käänne parempaan suuntaan. Siitä on jo hieman heikkoja signaaleja joillakin aloilla Keski-Suomessakin. Osalla keskisuomalaisista yrityksistä tilauskanta ja myynti ovat paranemassa syksyn tilanteeseen verrattuna. Iso osa yrityksistä on kuitenkin vielä melko suurissa tai erittäin suurissa vaikeuksissa. Työllisyyden ja elinkeinoelämän näkymät Keski-Suomessa vaihtelevat merkittävästi eri seutukuntien välillä. Kaikkein positiivisimmat odotukset vaikuttavat olevan Keuruun seutukunnalla. Jyväskylässä tilanne puolestaan näyttää muita maakunnan osia vaisummalta.

Keski-Suomen työttömyysaste oli helmikuun lopussa 14,2 %. Se oli koko maan kolmanneksi korkein. Jyväskylän työttömyys oli suurista kaupungeista toiseksi korkein (14,8 %). Eri maakuntien ja suurten kaupunkien väliset erot työttömyysasteissa ovat pienentyneet alkuvuoden aikana. Työttömyys kasvaa Keski-Suomessa kaikissa ikäryhmissä ja lähes kaikissa ammattiryhmissä.

Pitkäaikaistyöttömyys on kasvanut vuoden takaiseen tilanteeseen verrattuna, mutta ero Keski-Suomen ja koko maan välillä ei ole enää yhtä suuri kuin se on ollut aikaisemmin. Pitkäaikaistyöttömyys on joka tapauksessa hyvin merkittävä ongelma. Mitä suurempi osuus työttömistä on pitkäaikaistyöttömiä, sen vaikeampaa on kokonaistyöttömyyden purkaminen. Ja toisinpäin: pitkäaikaistyöttömän on tilastojen valossa kaikkein vaikeinta työllistyä. Näistä syistä pitkäaikaistyöttömyyden jatkuva kasvu olisi tärkeää saada katkaistua. Se on kuitenkin vaikeaa tilanteessa, jossa uusien avointen työpaikkojen määrä on vähentynyt, eikä työllistymistä edistäviä palvelujakaan ole riittävästi tarjolla.

Ulkomaalaisten työttömien määrä on kasvanut vuoden takaiseen tilanteeseen verrattuna. Sitä selittää pitkälti se, että työllistämistä edistävissä palveluissa olevien ulkomaalaisten määrä on selvästi pudonnut vuodentakaiseen verraten.

Keski-Suomessa ei ole tällä hetkellä juurikaan varsinaisia kohtaanto-ongelmia. Jyvässeudun ulkopuolella ongelmia on kuitenkin hieman enemmän, esim. sosiaali- ja terveysalalla sekä majoitus-, ravitsemis- ja puhtauspalvelualoilla. Seutukuntien ja kuntien väliset erot ovat isoja, ja myös työnantajakohtaiset erot ovat luonnollisesti isoja.

Tässä vaiheessa vuotta etsitään jo kesätyöpaikkoja. Näyttää siltä, että kesätyöpaikan löytäminen tulee tänä vuonna olemaan monille opiskelijoille aikaisempaa vaikeampaa. Työttömät ja opiskelijat tavoittelevat samoja kesätyöpaikkoja, jopa ICT-alalla.

Työnantajien ilmoittamia muutosneuvotteluja on ollut alkuvuonna enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Huolestuttava piirre on se, että viime syksyyn ja ihan alkuvuoteen verrattuna muutosneuvottelut ovat aikaisempaa useammin johtamassa irtisanomisiin lomautusten sijasta. Muutosneuvottelujen määrä Keski-Suomessa pysynee jatkossakin korkeana.

Melko tuoreen pk-barometrin mukaan Keski-Suomessa pienten ja keskisuurten yritysten yleinen suhdannenäkymä on heikko. Pk-yritykset arvioivat, että niiden henkilöstön määrä ei kasva vuoden aikana, vaan se hieman laskee. Noin neljännes vastaajista olettaa, että ne joutuvat sopeuttamaan toimintaansa.

Työllisyydenhoidon tehtävät siirtyivät 1.1.2025 alkaen valtiolta kuntien vastuulle. Suomessa aloitti silloin 45 työllisyysaluetta. On selvää, että uusien työllisyysalueiden käynnistyminen on vienyt paljon aikaa koko maassa, koska kyseessä on erittäin laaja uudistus.

Keski-Suomen kaikilla työllisyysalueilla on käyty yt-neuvottelut alkuvuoden aikana. Tällä kaikella on luultavasti ollut pientä vaikutusta työllisyydenhoidon sujuvuuteen, mutta ei mitään ratkaisevaa. Sen sijaan suuri vaikutus voi vähitellen tulla näkyviin siitä, että työllisyysalueilla ei ole tarjolla työllisyyspalveluja yhtä paljon kuin niitä on ollut aikaisempina vuosina. Tähän on syynä kuntien tiukka määrärahatilanne sekä se, että työttömien osallistuminen palveluun ei enää katkaise työmarkkinatuen kuntaosuuksien kertymistä.

Lisätietoja:

Marja Pudas,

Yksikön päällikkö

Työllisyys, osaaminen ja kulttuuri -yksikkö

Keski-Suomen ELY-keskus

marja.pudas@ely-keskus.fi